

Språkutvecklande inkluderingsstrategier

Titel: "Inkludering i skolan – undervisningsstrategier som fungerar"

Författare: David Mitchell

Förlag: Natur och Kultur, 2015

Engelsk originaltitel: "What really works in special and inclusive education"

Inkluderande undervisning är, i likhet med språkutvecklande undervisning, ett aktuellt begrepp i den svenska skolan. David Mitchell, nya zeeländsk inkluderingsforskare, har i John Hatties efterföljd gjort en sammanvägning och rankning av metastudier kring inkluderande arbetssätt. Även om inkluderande och språkutvecklande inte är synonymer, så är det vid läsningen av Mitchells bok påfallande hur ofta de överlappar varandra.

Några av de strategier Mitchell tar upp är bekanta för den som kommer från andraspråksundervisningsfältet. Samarbetsinriktad gruppundervisning (co-operative learning), formativ bedömning och ömsesidig undervisning (RT eller reciprocal teaching) är sådant som jag kommit i kontakt med både genom egen undervisning och som innehåll i kompetensutvecklingsinsatser kring språkutveckling som jag hållit i.

Det är också intressant att sätta in även andra strategier Mitchell tar upp i ett perspektiv av andraspråksundervisning. Exempelvis minnesstrategier, repetition och övning och strukturerad undervisning, känns som att de har både språkdidaktisk och allmäntdidaktisk relevans. Inte minst fastnade jag för möjligheterna med alternativa verktyg och auditivt teknisktöd, för att exempelvis genom "ljudfältsförstärkning" öka volymen på just den som talar och reducera det, vid andraspråksanvändning, mentalt ansträngande bakgrundsbruset i klassrummet.

Boken tar även upp undervisningsstrategier som inte är vanliga i litteratur om språkutvecklande arbetssätt. Behavioristiska utgångspunkter får stort utrymme i många av strategierna, i kombination med en mycket neurologiskt och kognitivt baserad modell för lärande. Jag upplever det dock som lite "befriande" och tankemässigt stimulerande att stöta på den här typen av förklaringsmodeller då man själv kommer från sammanhang där sociokulturella perspektiv på lärande tenderar att bli ensidigt

förhärskande (även om nu Mitchell inte skrivit boken som en handbok i språkutvecklande undervisningsstrategier).

Å andra sidan kan jag vid läsningen också bli lätt frustrerad över konstateranden om att en viss strategi är bra för den eller den hjärnloben. Säkert är det så men det är ju inget jag som pedagog har någon nytta av, på samma sätt som att jag inte skulle vara behjälpt av att veta om att ansträngningen i en viss undervisningsövning leder till en tvåprocentig ökning i kroppens kolhydratförbränning.

Bokens främsta tillämpningsområde är, eller kommer nog att bli, som referenslitteratur för att orientera sig kring förekommande metoder för inkludering och strategier. För att bädda för en sådan användning har Mitchell gett sig på att betygsätta samtliga strategier med stjärnor. Betygssystem bör alltid tas med en nypa salt. Gör man det kan boken fungera som den är tänkt, som en översikt över inkluderande – och inte sällan även språkutvecklande – strategier.

Björn Kindenberg, Lärare i svenska som andraspråk och doktorand i språkdidaktik.

Följ oss på Facebook!

Nyheter, information om föreningens aktiviteter och diskussioner.

www.facebook.com/RiksLiSA